

เอกสารประกอบการเรียนการสอน

วิชา การบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า

รหัสวิชา 2201-2001

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

จัดทำโดย

นางสาวณฤดี สว่างกิจ

ครูชำนาญการ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยที่ 1
การบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า

หน่วยที่ 1

การบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า

สาระสำคัญ

เนื้อหาการเรียนรู้

1. การซื้อขายสินค้าของกิจการเจ้าของคนเดียว
2. วิธีการบันทึกบัญชีซื้อขายสินค้าสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว
 - 2.1 วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)
 - 2.2 วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method) และบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการซื้อขายสินค้าของกิจการเจ้าของคนเดียวได้
2. อธิบายวิธีการบันทึกบัญชีซื้อขายสินค้าสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวได้
3. บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method) ได้
4. บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method) ได้
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method) และบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method) ได้

แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ 1

คำสั่ง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดโดยทำเครื่องหมาย **X** ลงในช่อง ☐ ของกระดาษคำตอบที่แจกให้

1. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกระดาษร่างสำหรับจัดเตรียมรายการปรับปรุงรวมถึงการจัดเตรียมงบการเงินของกิจการซื้อขายสินค้าสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว

- ก. งบทดลอง
- ข. กระดาษทำการ
- ค. สมุดรายวันทั่วไป
- ง. สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

2. กระดาษทำการ คือข้อใด

- ก. Working Paper
- ข. Paper Working
- ค. Working Sheet
- ง. Work Paper Sheet

3. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของกระดาษทำการ 8 ช่อง

- ก. จัดทำงบกำไรขาดทุนง่ายและรวดเร็วขึ้น
- ข. การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินง่ายและรวดเร็วขึ้น
- ค. อำนวยความสะดวกในกรณีที่กิจการมีการปรับปรุงรายการ
- ง. ใช้คำนวณกำไรสุทธิโดยไม่จำเป็นต้องทำรายการปิดบัญชี

4. กระดาษทำการ 8 ช่อง ประกอบด้วยงบอะไรบ้าง

- ก. งบทดลอง รายการปรับปรุง งบทดลองหลังปรับปรุง งบแสดงฐานะการเงิน
- ข. งบทดลอง งบทดลองหลังปรับปรุง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน
- ค. งบทดลอง รายการปรับปรุง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน
- ง. งบทดลอง รายการปรับปรุง งบทดลองหลังปรับปรุง งบแสดงฐานะการเงิน

5. วัสดุสำนักงานใช้ไปจะแสดงจำนวนเงินอย่างไรในกระดาษ 8 ช่อง
 - ก. งบกำไรขาดทุน ด้านเครดิต
 - ข. งบกำไรขาดทุน ด้านเดบิต
 - ค. งบแสดงฐานะการเงิน ด้านเดบิต
 - ง. งบแสดงฐานะการเงิน ด้านเครดิต
6. สินค้าคงเหลือปลายงวดจะแสดงจำนวนเงินอย่างไรในกระดาษทำการ 8 ช่อง
 - ก. งบทดลองด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เดบิต
 - ข. งบทดลองด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เครดิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้าน เครดิต
7. สินค้าคงเหลือต้นงวดจะแสดงจำนวนเงินอย่างไรในกระดาษทำการ 8 ช่อง
 - ก. งบทดลองด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เดบิต
 - ข. งบทดลองด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เครดิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้าน เครดิต
8. บัญชีตามข้อใดที่แสดงในกระดาษทำการ 8 ช่อง ในงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
 - ก. หนี้สงสัยจะสูญ
 - ข. สินค้าคงเหลือปลายงวด
 - ค. ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า
 - ง. รายได้ค่าบริการรับล่วงหน้า
9. ผลกำไรสุทธิ จะแสดงจำนวนเงินในกระดาษทำการ 8 ช่องอย่างไร
 - ก. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
 - ข. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
10. ผลขาดทุนสุทธิ จะแสดงจำนวนเงินในกระดาษทำการ 8 ช่องอย่างไร
 - ก. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
 - ข. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต

1. การบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า

กิจการซื้อขายสินค้าเป็นกิจการขายสินค้าให้แก่ลูกค้าเพื่อแสวงหากำไร ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างราคาขายกับราคาทุนของสินค้า โดยมีผู้ให้ความหมายการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า ไว้ดังนี้

จันทนา สาขารและศิลปะพร ศรีจันเพชร (2552:5-1) ธุรกิจซื้อขายสินค้า หมายถึง กิจการซื้อขายสินค้าเป็นธุรกิจที่ซื้อสินค้าแล้วนำมาขายมันเรียกว่า “ธุรกิจซื้อมาขายไป” (Trading Business) เช่น ธุรกิจขายเครื่องไฟฟ้า ธุรกิจขายเครื่องอุปโภคบริโภค ธุรกิจขายเครื่องใช้ในครัวเรือน ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น

นิตยรติ สุขปานประดิษฐ์ (2557:3) กิจการซื้อขายสินค้า (Merchandising Business) หมายถึง กิจการที่ซื้อสินค้ามาแล้วนำมาขายต่อ หรือเรียกว่า กิจการซื้อมาขายไป ซึ่งมีรายได้หลักจากการขายสินค้า และมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ต้นทุนขาย กิจการซื้อขายสินค้าอาจจัดตั้งขึ้นในรูปแบบเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด

ไพบุลย์ ผจงวงศ์ (2551:100-101) ธุรกิจซื้อขายสินค้า (Merchandising business) ธุรกิจซื้อขายสินค้ามีรายได้จากธุรกรรมซื้อสินค้ามาขายสินค้าให้กับลูกค้า ธุรกิจซื้อขายสินค้าอาจจะอยู่ในรูปขายปลีก (Retail Business) และขายส่ง (Wholesale Business) การซื้อสินค้า (Purchasing Procedures) ในธุรกิจของกิจการที่ขายสินค้ามีกิจกรรม 2 ด้าน คือ ด้านซื้อและด้านขาย การจัดซื้อของกิจการขึ้นอยู่กับขนาดของกิจการและลักษณะของธุรกิจ ในธุรกิจขนาดเล็กบุคคลคนเดียวจะเป็นผู้ทำการจัดซื้อทั้งหมด

1. ธุรกิจซื้อขายสินค้า หมายถึง กิจการที่ขายสินค้าโดยการซื้อสินค้าสำเร็จรูปมาจากผู้ผลิตหรือจากพ่อค้ารายอื่น ๆ และนำมาขายต่อให้ผู้บริโภค

ภาพที่ 1.1 รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว

ข้อดีของการประกอบธุรกิจในรูปเจ้าของคนเดียวก็คือ

1. ได้รับผลกำไรแต่เพียงผู้เดียว
2. จัดตั้งง่าย เพราะระเบียบปฏิบัติทางกฎหมายไม่ซับซ้อน
3. การตัดสินใจบริหารงานทำได้ง่ายเพราะเจ้าของมีสิทธิ์ตัดสินใจได้

ข้อเสียของการประกอบธุรกิจในรูปเจ้าของคนเดียวก็คือ

1. รับภาระหนี้สินและผลขาดทุนแต่เพียงผู้เดียว
2. เงินทุนจำกัด
3. การขยายกิจการในรูปของสินเชื่อทำได้ค่อนข้างลำบาก
4. อายุการดำเนินงานสั้นเพียงเท่าอายุของเจ้าของเท่านั้น
5. กิจการมีขนาดเล็ก

กิจการเจ้าของคนเดียว คือ กิจการที่มีบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของหรือลงทุนคนเดียว ควบคุมการดำเนินงานทั้งหมด เมื่อกิจการประสบผลสำเร็จมีผลกำไรก็จะได้รับผลประโยชน์เพียงคนเดียว ในขณะที่เดียวกันก็ยอมรับการเสี่ยงภัยจากการขาดทุนเพียงคนเดียวเช่นกัน กิจการประเภทนี้มีอยู่ทั่วประเทศจำนวนมาก ได้รับความนิยมสูงสุดและเป็นธุรกิจที่เก่าแก่ที่สุด การดำเนินงานไม่สลับซับซ้อน มีความคล่องตัวสูงในการตัดสินใจดำเนินงาน กิจการมีขนาดเล็กกว่าธุรกิจประเภทอื่น ตัวอย่างกิจการประเภทนี้ เช่น หาบแร่แผงลอย ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ร้านเสริมสวย ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า การทำไร่ การทำนา เป็นต้น ลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียว 1 มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว ใช้เงินลงทุนน้อย 2 เจ้าของกิจการมีความรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดไม่จำกัดจำนวน เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องเอา

ทรัพย์สินของเจ้าของได้ ถ้าทรัพย์สินของกิจการไม่เพียงพอชำระหนี้
 ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งผลกำไรและผลขาดทุนเพียงคนเดียว
 การดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการคนเดียว ข้อมูลเพิ่มเติม
<https://guru.sanook.com/25142/>

3 เจ้าของกิจการ
 4 การควบคุม

2. วิธีการบันทึกบัญชีซื้อขายสินค้าสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว

วิธีการบันทึกบัญชีซื้อขายสินค้าสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว ที่จะกล่าวคือ มี 2 วิธี มีดังนี้

2.1 วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)

2.2 วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

2.1 วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)

วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด **กรณีซื้อสินค้า**

2.1.1 ระหว่างงวดบัญชีจะไม่มีการบันทึกเดบิตหรือเครดิตบัญชีสินค้าคงเหลือ

2.1.2 มีบัญชีที่ใช้บันทึกเกี่ยวกับการซื้อสินค้า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) บันทึกรายการซื้อสินค้า โดยบันทึกบัญชีซื้อสินค้าด้านเดบิต

กรณีซื้อสินค้าเป็นเงินสด

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ซื้อสินค้า	501	xxx	-		
		ภาษีซื้อ	105	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					

กรณีซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ซื้อสินค้า	501	xxx	-		
		ภาษีซื้อ	105	xxx	-		
		เจ้าหนี้การค้า	201			xxx	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ					

2) บันทึกรายการค่าขนส่งที่ผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระจ่ายค่าขนส่ง โดยบันทึกบัญชีค่าขนส่ง
เข้าด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ค่าขนส่งเข้า	504	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					

3) บันทึกรายการส่งคืนสินค้า โดยบันทึกบัญชีส่งคืนสินค้า ด้านเครดิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	101	xxx	-		
		ส่งคืนสินค้า	502			xxx	-
		ภาษีซื้อ	105			xxx	-
		ส่งคืนสินค้า					

4) บันทึกการจ่ายชำระหนี้ที่ได้รับส่วนลดเมื่อชำระเงินภายในกำหนดตามเงื่อนไขการชำระเงิน
โดยบันทึกบัญชีส่วนลดรับ ด้านเครดิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เจ้าหนี้การค้า	201	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		ส่วนลดรับ	503			xxx	-
		จ่ายชำระหนี้ได้ส่วนลด					

วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด **กรณีขายสินค้า**

2.1.1 ระหว่างงวดบัญชีจะไม่มีการบันทึกเดบิตหรือเครดิตบัญชีสินค้าคงเหลือ

2.1.2 มีบัญชีที่ใช้บันทึกเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) บันทึกการขายสินค้า โดยบันทึกบัญชีขายสินค้า ด้านเครดิต

กรณีขายสินค้าเป็นเงินสด

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เงินสด	101	xxx	-		
		ขายสินค้า	401			xxx	-
		ภาษีขาย	205			xxx	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					

กรณีขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ลูกหนี้การค้า	103	xxx	-		
		ขายสินค้า	401			xxx	-
		ภาษีขาย	205			xxx	-
		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ					

2) บันทึกรายการที่ผู้ขายเป็นผู้รับภาระจ่ายค่าขนส่ง โดยบันทึกบัญชีค่าขนส่งออก

ด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ค่าขนส่งออก	506	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					

3) บันทึกรายการรับคืนสินค้า โดยบันทึกบัญชีรับคืนสินค้า ด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	รับคืนสินค้า	402	xxx	-		
		ภาษีขาย	205	xxx	-		
		เงินสด/ลูกหนี้การค้า	103			xxx	-
		รับคืนสินค้า					

4) บันทึกรายการรับชำระหนี้ และให้ส่วนลดที่ได้รับเมื่อชำระเงินภายในกำหนดตาม

เงื่อนไขการชำระเงิน โดยบันทึกบัญชีส่วนลดจ่าย ด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เงินสด	101	xxx	-		
		ส่วนลดจ่าย	403	xxx	-		
		ลูกหนี้การค้า	103			xxx	-
		รับชำระหนี้ให้ส่วนลด					

ตัวอย่าง 1-1

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านทองสร้อย ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 25x1 มีดังนี้

- พ.ค. 1 ซื้อสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 2,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%
- 2 ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อจากร้านทองหยิบ จำนวนเงิน 20,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%
เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. Shipping Points
- 3 จ่ายค่าขนส่งที่ซื้อสินค้ามาเมื่อวันที่ 2 พ.ค. 25x1 จำนวนเงิน 500.- บาท
- 4 ส่งคืนสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 1 พ.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้า 200.- บาท
- 6 จ่ายชำระหนี้ให้ร้านทองหยิบ ทั้งจำนวนด้วยเงินสด

ให้ทำ บันทึกรายการค้าระหว่างเดือนพฤษภาคม 25x1 ของร้านทองสร้อยวิธีการบันทึกบัญชี
สินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ซื้อสินค้า	501	2,000	-		
		ภาษีซื้อ	105	140	-		
		เงินสด	101			2,140	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
	2	ซื้อสินค้า	501	20,000	-		
		ภาษีซื้อ	105	1,400	-		
		เจ้าหนี้การค้า	201			21,400	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
	3	ค่าขนส่งเข้า	504	500	-		
		เงินสด	101			500	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					
	4	เงินสด	101	214	-		
		ส่งคืนสินค้า	502			200	-
		ภาษีซื้อ	105			14	-
		ส่งคืนสินค้า					
	6	เจ้าหนี้การค้า	201	21,400	-		
		เงินสด	101			21,400	-
		จ่ายชำระหนี้					

ตัวอย่าง 1-2

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านทองหยิบ ในระหว่างเดือน มิถุนายน 25x1 มีดังนี้

- มิ.ย. 2 ขายสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 4,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%
- 4 ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้ร้านทองสร้อย จำนวนเงิน 30,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%
- เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. destination เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10,n/30
- 8 จ่ายค่าขนส่งที่ขายสินค้านี้เมื่อวันที่ 4 มิ.ย. 25x1 จำนวนเงิน 800.- บาท
- 10 รับคืนสินค้าที่ขายเมื่อวันที่ 4 มิ.ย. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้า 1,000.- บาท
- 13 รับชำระหนี้จากร้านทองสร้อย ทั้งจำนวนด้วยเงินสด

ให้ทำ บันทึกรายการค้าระหว่างเดือนมิถุนายน 25x1 ของร้านทองหยิบวิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25x1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
มิ.ย.	2	เงินสด	101	4,280	-		
		ขายสินค้า	401			4,000	-
		ภาษีขาย	205			280	-
	4	ขายสินค้าเป็นเงินสด					
		ลูกหนี้การค้า	103	32,100	-		
		ขายสินค้า	401			30,000	-
		ภาษีขาย	205			2,100	-
		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
	8	ค่าขนส่งออก	506	800	-		
		เงินสด	101			800	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					
	10	รับคืนสินค้า	402	1,000	-		
		ภาษีขาย	205	70	-		
		ลูกหนี้การค้า	103			1,070	-
		รับคืนสินค้า					
	13	เงินสด	101	30,450	-		
		ส่วนลดจ่าย	403	580	-		
		ลูกหนี้การค้า	103			31,030	-
		รับชำระหนี้ให้ส่วนลด					

ตัวอย่าง 1-3

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านทองม้วน ในระหว่างเดือน กรกฎาคม 25x1 มีดังนี้

- ก.ค. 1 ซื้อสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 5,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้ส่วนลดการค้า 2%
- 5 ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อจากร้านทองหยอด จำนวนเงิน 40,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. Shipping Points เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10,n/45
- 6 ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้ร้านทองระย้า จำนวนเงิน 10,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. destination เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10,n/45
- 7 จ่ายค่าขนส่งที่ซื้อสินค้ามาเมื่อวันที่ 5 ก.ค. 25x1 จำนวนเงิน 600.- บาท
- 8 ขายสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 8,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้ส่วนลดการค้า 5%
- 9 ส่งคืนสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 5 ก.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้าจำนวนเงิน 2,000.- บาท
- 11 จ่ายค่าขนส่งที่ขายสินค้ามาเมื่อวันที่ 6 ก.ค. 25x1 จำนวนเงิน 400.- บาท
- 13 จ่ายชำระหนี้ให้ร้านทองหยอด ทั้งจำนวนด้วยเงินสด
- 14 รับคืนสินค้าที่ขายเมื่อวันที่ 8 ก.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้า 1,000.- บาท
- 20 รับชำระหนี้จากร้านทองระย้า ทั้งจำนวนด้วยเงินสด
- ให้ทำ** บันทึกรายการค้าระหว่างเดือนกรกฎาคม 25x1 ของร้านทองม้วนวิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ก.ค.	1	ซื้อสินค้า	501	4,900	-		
		ภาษีซื้อ	105	343	-		
		เงินสด	101			5,243	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
	5	ซื้อสินค้า	501	40,000	-		
		ภาษีซื้อ	105	2,800	-		
		เจ้าหนี้การค้า	201			42,800	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
	6	ลูกหนี้การค้า	103	10,700	-		
		ขายสินค้า	401			10,000	-
		ภาษีขาย	205			700	-
		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
	7	ค่าขนส่งเข้า	504	600	-		
		เงินสด	101			600	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					
	8	เงินสด	101	8,132	-		
		ขายสินค้า	401			7,600	-
		ภาษีขาย	205			532	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	9	เจ้าหนี้การค้า	201	2,140	-		
		ส่งคืนสินค้า	502			2,000	-
		ภาษีซื้อ	105			140	-
		ส่งคืนสินค้า					
	11	ค่าขนส่งออก	506	400	-		
		เงินสด	101			400	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					

2.2 วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง กรณีซื้อสินค้า

2.1.1 ระหว่างงวดบัญชีจะมีการบันทึกเดบิตหรือเครดิตบัญชีสินค้าคงเหลือ

2.1.2 มีบัญชีที่ใช้บันทึกเกี่ยวกับการซื้อสินค้า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) บันทึกรายการซื้อสินค้า โดยบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ ด้านเดบิต

กรณีซื้อสินค้าเป็นเงินสด

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	สินค้าคงเหลือ	104	xxx	-		
		ภาษีซื้อ	105	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					

กรณีซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	สินค้าคงเหลือ	104	xxx	-		
		ภาษีซื้อ	105	xxx	-		
		เจ้าหนี้การค้า	201			xxx	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ					

2) บันทึกรายการจ่ายค่าขนส่งที่ผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระจ่ายค่าขนส่ง โดยบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ ด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	สินค้าคงเหลือ	104	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					

3) บันทึกรายการส่งคืนสินค้า โดยบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ ด้านเครดิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	101	xxx	-		
		สินค้าคงเหลือ	104			xxx	-
		ภาษีซื้อ	105			xxx	-
		ส่งคืนสินค้า					

4) บันทึกรายการจ่ายชำระหนี้ที่ได้รับส่วนลดเมื่อชำระเงินภายในกำหนดตามเงื่อนไขการชำระเงิน โดยบันทึกบัญชีส่วนลดรับ ด้านเครดิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เจ้าหนี้การค้า	201	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		สินค้าคงเหลือ	104			xxx	-
		จ่ายชำระหนี้ได้ส่วนลด					

วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง กรณีขายสินค้า

2.1.1 ระหว่างงวดบัญชีจะมีการบันทึกเดบิตหรือเครดิตบัญชีสินค้าคงเหลือ

2.1.2 มีบัญชีที่ใช้บันทึกเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) บัญชีขายสินค้า ใช้บันทึกขายสินค้า โดยบันทึกด้านเครดิต และมีการบันทึกรายการต้นทุนขายโดยบันทึกบัญชีต้นทุนขายด้านเดบิต บัญชีสินค้าคงเหลือด้านเครดิต

กรณีขายสินค้าเป็นเงินสด

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เงินสด	101	xxx	-		
		ขายสินค้า	401			xxx	-
		ภาษีขาย	205			xxx	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
พ.ค.	1	ต้นทุนขาย	501	xxx	-		
		สินค้าคงเหลือ	104			xxx	-
		บันทึกต้นทุนขาย					

กรณีขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ลูกหนี้การค้า	103	xxx	-		
		ขายสินค้า	401			xxx	-
		ภาษีขาย	205			xxx	-
		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
พ.ค.	1	ต้นทุนขาย	501	xxx	-		
		สินค้าคงเหลือ	104			xxx	-
		บันทึกต้นทุนขาย					

2) บันทึกรายการที่ผู้ขายเป็นผู้รับภาระจ่ายค่าขนส่ง โดยบันทึกบัญชีค่าขนส่งออก

ด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	ค่าขนส่งออก	506	xxx	-		
		เงินสด	101			xxx	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					

3) บันทึกรายการรับคืนสินค้า โดยบันทึกบัญชีรับคืนสินค้าด้านเดบิต และมีบันทึก

รายการสินค้าคงเหลือ โดยบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือด้านเดบิต บัญชีต้นทุนขายด้านเครดิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	รับคืนสินค้า	402	xxx	-		
		ภาษีขาย	205	xxx	-		
		เงินสด/ลูกหนี้การค้า	103			xxx	-
		รับคืนสินค้า					
พ.ค.	1	สินค้าคงเหลือ	104	xxx	-		
		ต้นทุนขาย	501			xxx	-
		บันทึกต้นทุนขาย					

4) บันทึกรายการรับชำระหนี้ และให้ส่วนลดที่ได้รับเมื่อชำระเงินภายในกำหนดตามเงื่อนไขการ
ชำระหนี้ โดยบันทึกบัญชีส่วนลดจ่าย ด้านเดบิต

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	1	เงินสด	101	xxx	-		
		ส่วนลดจ่าย	403	xxx	-		
		ลูกหนี้การค้า	103			xxx	-
		รับชำระหนี้ให้ส่วนลด					

ตัวอย่าง 1-4

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านอุบล ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 25x1 มีดังนี้

- พ.ค. 4 ซื้อสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 7,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%
- 6 ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อจากร้านสโรชนี จำนวนเงิน 60,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. Shipping Points เงื่อนไขการชำระเงิน 3/10,n/45
- 9 จ่ายค่าขนส่งที่ซื้อสินค้ามาเมื่อวันที่ 6 พ.ค. 25x1 จำนวนเงิน 1,500.- บาท
- 10 ส่งคืนสินค้าที่ซื้อมาเมื่อวันที่ 4 พ.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้า 500.- บาท
- 15 จ่ายชำระหนี้ให้ร้านร้านสโรชนี ทั้งจำนวนด้วยเงินสด

ให้ทำ บันทึกรายการค้าระหว่างเดือนพฤษภาคม 25x1 ของร้านอุบลวิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ค.	4	สินค้าคงเหลือ	104	7,000	-		
		ภาษีซื้อ	105	490	-		
		เงินสด	101			7,490	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
	6	สินค้าคงเหลือ	104	60,000	-		
		ภาษีซื้อ	105	4,200	-		
		เจ้าหนี้การค้า	201			64,200	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
	9	สินค้าคงเหลือ	104	1,500	-		
		เงินสด	101			1,500	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					
	10	เงินสด	101	535	-		
		สินค้าคงเหลือ	104			500	-
		ภาษีซื้อ	105			35	-
		ส่งคืนสินค้า					
	15	เจ้าหนี้การค้า	201	64,200	-		
		เงินสด	101			62,400	-
		สินค้าคงเหลือ	104			1,800	-
		จ่ายชำระหนี้ได้ส่วนลด					

ตัวอย่าง 1-5

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านเซซฐา ในระหว่างเดือน มิถุนายน 25x1 มีดังนี้

มิ.ย. 8 ขายสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 3,000.- บาท ราคาทุน 2,100.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%

10 ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้ร้านภูริ จำนวนเงิน 20,000.- บาท ราคาทุน 14,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. destination เงื่อนไขการชำระเงิน

2/10,n/30

- 12 จ่ายค่าขนส่งที่ขายสินค้ามาเมื่อวันที่ 10 มิ.ย. 25x1 จำนวนเงิน 400.- บาท
 - 18 รับคืนสินค้าที่ขายเมื่อวันที่ 8 มิ.ย. 25x1 เนื่องจากชำรุดราคาสินค้าจำนวนเงิน 300.- บาท
ราคาทุน 210.- บาท
 - 20 รับชำระหนี้จากร้านภูริ ทั้งจำนวนด้วยเงินสดให้ส่วนลด
- ให้ทำ** บันทึกรายการค้าระหว่างเดือนมิถุนายน 25x1 ของร้านเซษฐาวิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
มิ.ย.	8	เงินสด	101	3,210	-		
		ขายสินค้า	401			3,000	-
		ภาษีขาย	205			210	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
		ต้นทุนขาย	501	2,100	-		
		สินค้าคงเหลือ	104			2,100	-
	10	บันทึกต้นทุนขาย					
		ลูกหนี้การค้า	103	21,400	-		
		ขายสินค้า	401			20,000	-
		ภาษีขาย	205			1,400	-
		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
		ต้นทุนขาย	501	14,000	-		
		สินค้าคงเหลือ	104			14,000	-
		บันทึกต้นทุนขาย					
	12	ค่าขนส่งออก	506	400	-		
		เงินสด	101			400	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					
	18	รับคืนสินค้า	402	300	-		
		ภาษีขาย	205	21	-		
		เงินสด	101			321	-
		รับคืนสินค้า					
		สินค้าคงเหลือ	104	210	-		
		ต้นทุนขาย	501			210	-
	20	บันทึกต้นทุนขาย					
		เงินสด	101	21,000	-		
		ส่วนลดจ่าย	403	400	-		
		ลูกหนี้การค้า	103			21,400	-
		รับชำระหนี้ให้ส่วนลด					

ตัวอย่าง 1-6

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านฐานทัพ ในระหว่างเดือน สิงหาคม 25x1 มีดังนี้

- ส.ค. 3 ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อจากร้านเมทนี จำนวนเงิน 80,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. Shipping Points เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10,n/30
- 5 ซื้อสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 9,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้ส่วนลดการค้า 5%
- 8 ส่งคืนสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 3 ส.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้าจำนวนเงิน 3,000.- บาท
- 9 จ่ายค่าขนส่งที่ซื้อเมื่อวันที่ 3 ส.ค. 25x1 จำนวนเงิน 750.- บาท
- 10 ขายสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 7,500 บาท ราคาทุน 4,500.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้ส่วนลดการค้า 4%
- 12 จ่ายชำระหนี้ให้ร้านเมทนี ทั้งจำนวนด้วยเงินสด
- 15 ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้ร้านณัฐพร จำนวนเงิน 25,000.- บาท ราคาทุน 15,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. destination เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10,n/30
- 17 รับคืนสินค้าที่ขายเมื่อวันที่ 15 ส.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้า 1,500.- บาท ราคาทุน 900.- บาท
- 18 จ่ายค่าขนส่งที่ขายสินค้าเมื่อวันที่ 15 ส.ค. 25x1 จำนวนเงิน 350.- บาท
- 24 รับชำระหนี้จากร้านณัฐพร ทั้งจำนวนด้วยเงินสด
- ให้ทำ** บันทึกรายการค้าระหว่างเดือนสิงหาคม 25x1 ของร้านฐานทัพวิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ.25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ส.ค.	3	สินค้าคงเหลือ	104	80,000	-		
		ภาษีซื้อ	105	5,600	-		
		เจ้าหนี้การค้า	101			85,600	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
	5	สินค้าคงเหลือ	104	8,550	-		
		ภาษีซื้อ	105	598	50		
		เงินสด	201			9,148	50
		ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ					
	8	เจ้าหนี้การค้า	201	3,210	-		
		สินค้าคงเหลือ	104			3,000	-
		ภาษีซื้อ	105			210	-
		ส่งคืนสินค้า					
	9	สินค้าคงเหลือ	104	750	-		
		เงินสด	101			750	-
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด					
	10	เงินสด	101	7,704	-		
		ขายสินค้า	401			7,200	-
		ภาษีขาย	205			504	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
		ต้นทุนขาย	501	4,500	-		
	12	สินค้าคงเหลือ	104			4,500	-
		บันทึกต้นทุนขาย					
		เจ้าหนี้การค้า	201	82,390	-		
		เงินสด	101			80,850	-
		สินค้าคงเหลือ	104			1,540	-
	15	จ่ายชำระหนี้ได้ส่วนลด					
		ลูกหนี้การค้า	103	26,750	-		
		ขายสินค้า	401			25,000	-
		ภาษีขาย	205			1,750	-

		ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ						
		ต้นทุนขาย	501	15,000	-			
		สินค้าคงเหลือ	104			15,000	-	
		บันทึกต้นทุนขาย						
17		รับคืนสินค้า	402	1,500	-			
		ภาษีขาย	205	105	-			
		ลูกหนี้การค้า	101			1,605	-	
		รับคืนสินค้า						
		สินค้าคงเหลือ	104	900	-			
		ต้นทุนขาย	501			900	-	
		บันทึกต้นทุนขาย						
18		ค่าขนส่งออก	506	350	-			
		เงินสด	101			350	-	
		จ่ายค่าขนส่งเป็นเงินสด						
24		เงินสด	101	24,675	-			
		ส่วนลดจ่าย	403	470	-			
		ลูกหนี้การค้า	103			25,145	-	
		รับชำระหนี้ให้ส่วนลด						

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method) และบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

การบันทึกบัญชีซื้อขายสินค้าสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว	
บันทึกสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)	บันทึกสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)
กรณีซื้อสินค้า	กรณีซื้อสินค้า
1. บันทึกรายการซื้อสินค้า เดบิต ซื้อสินค้าxxx ภาษีซื้อ.....xxx เครดิต เจ้าหนี้ / เงินสด.....xxx	1. บันทึกรายการซื้อสินค้า เดบิต ซื้อสินค้า.....xxx ภาษีซื้อ.....xxx เครดิต เจ้าหนี้ / เงินสด.....xxx
2. บันทึกรายการค่าขนส่งเข้าที่ผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระ จ่ายค่าขนส่ง เดบิต ค่าขนส่งเข้า.....xxx เครดิต เงินสด.....xxx	2. บันทึกรายการค่าขนส่งเข้าที่ผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระจ่าย ค่าขนส่ง เดบิต สินค้าคงเหลือ.....xxx เครดิต เงินสด.....xxx
3. บันทึกรายการส่งคืนสินค้า เดบิต เจ้าหนี้ / เงินสด.....xxx เครดิต ส่งคืนสินค้า.....xxx ภาษีซื้อ.....xxx	3. บันทึกรายการส่งคืนสินค้า เดบิต เจ้าหนี้ / เงินสด.....xxx เครดิต สินค้าคงเหลือ.....xxx ภาษีซื้อ.....xxx
4. บันทึกรายการจ่ายชำระหนี้ได้รับส่วนลดเมื่อชำระ เงินภายในกำหนดตามเงื่อนไขการชำระเงิน เดบิต เจ้าหนี้.....xxx เครดิต เงินสด.....xxx ส่วนลดรับ.....xxx	4. บันทึกรายการจ่ายชำระหนี้ได้รับส่วนลดเมื่อชำระ เงินภายในกำหนดตามเงื่อนไขการชำระเงิน เดบิต เจ้าหนี้.....xxx เครดิต เงินสด.....xxx สินค้าคงเหลือ.....xxx
กรณีขายสินค้า	กรณีขายสินค้า
5. บันทึกรายการขายสินค้า เดบิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า.....xxx เครดิต ขายสินค้า.....xxx ภาษีขาย.....xxx	5. บันทึกรายการขายสินค้า เดบิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า.....xxx เครดิต ขายสินค้า.....xxx ภาษีขาย.....xxx
ไม่บันทึกบัญชี	เดบิต ต้นทุนขาย.....xxx เครดิต สินค้าคงเหลือ.....xxx

ตัวอย่าง 1-7

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านโรสยา ในระหว่างเดือน กันยายน 25x1 มีดังนี้

- ก.ย. 3 ซื้อสินค้าเป็นเงินสดจากร้านเมทนี จำนวนเงิน 80,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. Shipping Points เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10,n/30
- 5 ซื้อสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 9,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้ส่วนลดการค้า 5%
- 8 ส่งคืนสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 3 ส.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้าจำนวนเงิน 3,000.- บาท
- 9 จ่ายค่าขนส่งที่ซื้อเมื่อวันที่ 3 ส.ค. 25x1 จำนวนเงิน 750.- บาท
- 10 ขายสินค้าเป็นเงินสด จำนวนเงิน 7,500 บาท ราคาทุน 4,500.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้ส่วนลดการค้า 4%
- 12 จ่ายชำระหนี้ให้ร้านเมทนี ทั้งจำนวนด้วยเงินสด
- 15 ขายสินค้าเป็นเงินสดให้ร้านณัฐพร จำนวนเงิน 25,000.- บาท ราคาทุน 15,000.- บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไขการส่งสินค้า F.O.B. destination เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10,n/30
- 17 รับคืนสินค้าที่ขายเมื่อวันที่ 15 ส.ค. 25x1 เนื่องจากชำรุด ราคาสินค้า 1,500.- บาท ราคาทุน 900.- บาท
- 18 จ่ายค่าขนส่งที่ขายสินค้าเมื่อวันที่ 15 ส.ค. 25x1 จำนวนเงิน 350.- บาท
- 24 รับชำระหนี้จากร้านณัฐพร ทั้งจำนวนด้วยเงินสด
- ให้ทำ** บันทึกรายการค้าระหว่างเดือนกันยายน 25x1 ของร้านโรสยาวิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method) และวิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)

สรุปการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า

ความหมาย

กระดาษาทำการ 8 ช่อง หมายถึง กระดาษาร่างที่นำมาเป็นเครื่องมือที่ช่วยนักบัญชีจัดทำงบการเงินและรายการปรับปรุงได้สะดวกรวดเร็ว ไม่ผิดพลาด และแม่นยำตามหลักการบัญชีคู่ ประกอบด้วยช่องจำนวนเงิน 8 ช่อง

ประโยชน์ของกระดาษาทำการ 8 ช่อง

กระดาษาทำการ 8 ช่อง ประกอบด้วยช่องรายการดังนี้

1. เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดทำงบการเงิน ได้แก่ งบกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงิน อย่างสะดวกและรวดเร็ว
2. เพื่อใช้สรุปทำรายการปรับปรุง ณ วันสิ้นงวด เพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาด
3. เพื่อนำไปเปรียบเทียบตรวจสอบผลการดำเนินงานที่ได้จากกระดาษาทำการกับการปิดบัญชีตามหลักการบัญชี
4. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำรายการปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

รูปแบบของกระดาษาทำการแบบ 8 ช่อง

ประโยชน์ของกระดาษาทำการ 8 ช่อง มีดังนี้

1. ช่องงบทดลอง แบ่งออกเป็นช่องด้านเดบิตและด้านเครดิตเพื่อแสดงยอดคงเหลือในงบทดลอง
2. ช่องรายการปรับปรุงแบ่งเป็นช่องด้านเดบิตและด้านเครดิต เพื่อบันทึกรายการปรับปรุง
3. ช่องงบกำไรขาดทุนแบ่งเป็นช่องด้านเดบิตและด้านเครดิต เพื่อแสดงยอดเหลือของรายการที่จะนำไปจัดทำ งบกำไรขาดทุน
4. ช่องงบแสดงฐานะการเงินแบ่งเป็นช่องด้านเดบิตและด้านเครดิต เพื่อแสดงยอดคงเหลือของรายการที่จะนำไปจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน

การจัดทำกระดาษาทำการ 8 ช่อง

ขั้นตอนการจัดทำกระดาษาทำการ 8 ช่อง มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ส่วนหัวของกระดาษาทำการ

ขั้นที่ 2 ลอกงบทดลองลงในช่อง “งบทดลอง” ของกระดาษาทำการ 8 ช่อง โดยเรียงตามหมวดบัญชีได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย

ขั้นที่ 3 นำรายการปรับปรุงจากสมุดรายวันทั่วไปบันทึกลงในช่อง “รายการปรับปรุง”

ขั้นที่ 4 ผ่านบัญชีต่างๆ จากช่องงบทดลองและช่องรายการปรับปรุงไปลงในช่องงบกำไรขาดทุนและช่องงบแสดงฐานะการเงิน

ขั้นที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงาน ที่แสดงในกระดานทำการ 8 ช่อง ต่อไปนี้

ก. กำไรสุทธิ จะแสดงจำนวนเงินในช่องงบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และในช่องงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต ด้วยจำนวนเงินเท่ากัน

ข. ขาดทุนสุทธิ จะแสดงจำนวนเงินในช่องงบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและในช่องงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต ด้วยจำนวนเงินเท่ากัน

ขั้นที่ 6 การรวมยอดจำนวนเงินตามหลักบัญชี

ดีเส้นรวมจำนวนเงินต่อไปนี้

6.1 งบกำไรขาดทุน ผลรวมจำนวนเงินของด้านเดบิตและด้านเครดิตต้องเท่ากัน

6.2 งบแสดงฐานะการเงิน ผลรวมจำนวนเงินด้านเดบิตและด้านเครดิตต้องเท่ากัน

คำศัพท์ท้ายหน่วยที่ 1

คำศัพท์	คำแปล
1. Periodic Inventory Method 2. Perpetual Inventory Method 3. F.O.B. Shipping Points 4. F.O.B. destination 5.	การบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด การบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง

แบบฝึกหัดหน่วยที่ 1

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ในสมุดแบบฝึกหัด

1. จงอธิบายความหมายของกระดาศาการ
2. จงบอกถึงประโยชน์ของกระดาศาทำการมา 4 ข้อ
3. จงอธิบายรูปแบบของกระดาศาทำการ 8 ช่อง
4. จงอธิบายขั้นตอนในการจัดทำกระดาศาทำการมีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง
5. ให้นักเรียนเขียนส่วนหัวของกระดาศาทำการโดยสมมติรายละเอียด
6. ให้นักเรียนยกตัวอย่างรายการปรับปรุงบัญชีมา 3 รายการที่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุน

ของกระดาศาทำการ 8 ช่อง

7. การเขียนหมายเลขกำกับรายการปรับปรุงแต่ละรายการเพื่อประโยชน์สิ่งใด
8. จงอธิบายการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือปลายงวดในกระดาศาทำการอย่างละเอียด
9. จงอธิบายถ้ากิจการมีกำไรสุทธิ จะแสดงในกระดาศาทำการ 8 ช่องอย่างไร
10. จงอธิบายถ้ากิจการมีขาดทุนสุทธิ จะแสดงในกระดาศาทำการ 8 ช่องอย่างไร

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 1

คำสั่ง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดโดยทำเครื่องหมาย **X** ลงในช่อง ☐ ของกระดาษคำตอบที่แจกให้

1. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกระดาษร่างสำหรับจัดเตรียมรายการปรับปรุงรวมถึงการจัดเตรียมงบการเงินของกิจการซื้อขายสินค้าสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว

- ก. งบทดลอง
- ข. กระดาษทำการ
- ค. สมุดรายวันทั่วไป
- ง. สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

2. กระดาษทำการ คือข้อใด

- ก. Working Paper
- ข. Paper Working
- ค. Working Sheet
- ง. Work Paper Sheet

3. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของกระดาษทำการ 8 ช่อง

- ก. จัดทำงบกำไรขาดทุนง่ายและรวดเร็วขึ้น
- ข. การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินง่ายและรวดเร็วขึ้น
- ค. อำนวยความสะดวกในกรณีที่กิจการมีการปรับปรุงรายการ
- ง. ใช้คำนวณกำไรสุทธิโดยไม่จำเป็นต้องทำรายการปิดบัญชี

4. กระดาษทำการ 8 ช่อง ประกอบด้วยงบอะไรบ้าง

- ก. งบทดลอง รายการปรับปรุง งบทดลองหลังปรับปรุง งบแสดงฐานะการเงิน
- ข. งบทดลอง งบทดลองหลังปรับปรุง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน
- ค. งบทดลอง รายการปรับปรุง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน
- ง. งบทดลอง รายการปรับปรุง งบทดลองหลังปรับปรุง งบแสดงฐานะการเงิน

5. วัสดุสำนักงานใช้ไปจะแสดงจำนวนเงินอย่างไรในกระดาษ 8 ช่อง
 - ก. งบกำไรขาดทุน ด้านเครดิต
 - ข. งบกำไรขาดทุน ด้านเดบิต
 - ค. งบแสดงฐานะการเงิน ด้านเดบิต
 - ง. งบแสดงฐานะการเงิน ด้านเครดิต
6. สินค้าคงเหลือปลายงวดจะแสดงจำนวนเงินอย่างไรในกระดาษทำการ 8 ช่อง
 - ก. งบทดลองด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เดบิต
 - ข. งบทดลองด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เครดิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้าน เครดิต
7. สินค้าคงเหลือต้นงวดจะแสดงจำนวนเงินอย่างไรในกระดาษทำการ 8 ช่อง
 - ก. งบทดลองด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เดบิต
 - ข. งบทดลองด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิตและงบกำไรขาดทุนด้าน เครดิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิตและงบแสดงฐานะการเงินด้าน เครดิต
8. บัญชีตามข้อใดที่แสดงในกระดาษทำการ 8 ช่อง ในงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
 - ก. หนี้สงสัยจะสูญ
 - ข. สินค้าคงเหลือปลายงวด
 - ค. ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า
 - ง. รายได้ค่าบริการรับล่วงหน้า
9. ผลกำไรสุทธิ จะแสดงจำนวนเงินในกระดาษทำการ 8 ช่องอย่างไร
 - ก. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
 - ข. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
10. ผลขาดทุนสุทธิ จะแสดงจำนวนเงินในกระดาษทำการ 8 ช่องอย่างไร
 - ก. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต
 - ข. งบกำไรขาดทุนด้านเดบิต และงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ค. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเดบิต
 - ง. งบกำไรขาดทุนด้านเครดิตและงบแสดงฐานะการเงินด้านเครดิต